

Onder de Hoge Bescherming van Zijne Majesteit de Koning

**De Trein der 1000
naar Auschwitz - Birkenau
Mei 2015**

1. Voorgeschiedenis

In 2008 organiseerden het Instituut voor Veteranen - NIOOO en de Internationale Federatie van Verzetsstrijders (FIR) de Vrijheidstrein. Toen werden 350 Belgische jongeren (uit alle provincies van het land), samen met een zeventigtal Spaanse, Portugese en Franse jongeren van Brussel naar Weimar (Buchenwald) in Duitsland gespoord. Ter plaatse voegden de 420 jongeren zich bij een duizendtal jongeren uit heel Europa. Samen vertegenwoordigden ze 22 verschillende Europese nationaliteiten.

In 2012 sloegen het Instituut voor Veteranen - NIOOO, de vzw Auschwitz in Gedachtenis, en de FIR de handen in elkaar om een nieuwe Trein der 1000 te organiseren. Naast 720 leerlingen uit verschillende Belgische scholen gingen er 280 jongeren mee uit een tiental verschillende landen: Portugal, Frankrijk, Italië, Hongarije, Nederland, Rusland, Duitsland, Griekenland, Spanje, Polen, Groothertogdom Luxemburg en Bulgarije.

In 2015 organiseren deze zelfde 3 organisaties opnieuw een Trein der 1000

- **Bestemming Auschwitz**
- **1000 jongeren**
- **5-10 mei 2015**

2. Projectbeschrijving

Van 1 september 2014 tot 30 juni 2015 organiseren het Instituut voor Veteranen-NIOOO, de vzw Auschwitz in Gedachtenis en de FIR een educatief leertraject rond Holocaust en Herinnering. Het hoogtepunt van het leertraject is een vijfdaagse reis van Brussel naar Auschwitz, met 1000 Europese jongeren en een bezoek aan de concentratie- en uitroeiingskampen Auschwitz en Auschwitz-Birkenau. De reis gaat door met een daarvoor speciaal ingelegde trein: De Trein der 1000.

Jaartraject. De deelnemende jongeren bereiden zich in klasverband gedurende een jaar voor op het bezoek aan Auschwitz. Ze bezoeken het kamp van Breendonk en de Kazerne Dossin. Ze bestuderen de tentoonstelling 'Deportatie en Genocide, een Europese tragedie'. Ze leren in de klas over de Holocaust en genocide. Tijdens het traject is er ook speciale aandacht voor de Romaslachtoffers van de nazigenocide.

1000 Jongeren. De Trein der 1000 verzamelt ongeveer 700 Belgische jongeren, maar betreft ook jongeren uit andere landen bij dit project. Tijdens de vorige editie verwelkomden we ongeveer 300 jongeren uit maar liefst 13 verschillende Europese landen. Ook tijdens de voorbereiding moedigen we contacten aan tussen deelnemers uit verschillende landen.

Treinreis. De trein vertrekt in Brussel en stopt vervolgens in een aantal stations waar er telkens jongeren opstappen. In totaal komen we na een reis van 25 uur met 1000 jongeren aan in Krakau. De Trein der 1000 heeft een evidente en zware symbolische lading.

Auschwitz en Auschwitz-Birkenau. Tijdens ons verblijf in Krakau bezoeken we, in het gezelschap van de laatste overlevenden, beide kampen en herdenken we op 8 mei de overwinning van de democratie op nazi-Duitsland.

Naast de herdenking heeft de reis verschillende doelstellingen:

- **Educatief:** Tijdens het jaarlange traject leren de deelnemers over de Holocaust, de context waarin Hitler aan de macht kwam, antisemitisme, het verloop van de oorlog, nationaal-socialisme, de nazi-rassenpolitiek, de getto's, de kampen, deportatie, uitroeiing, het programma T4, enzovoort. Er is ook aandacht voor de Romaslachtoffers. Tijdens de reis bezoeken de leerlingen uitgebreid beide kampen in het bijzijn van een ervaren gids.
- **Herinnering:** de jongeren bezoeken het kamp samen met overlevenden en ooggetuigen. 2015 is één van de laatste kansen om een overlevende te ontmoeten.
- **Burgerzin:** De Trein der 1000 wil bijdragen tot de strijd tegen xenofobie en antisemitisme door jongeren en leraren uit te nodigen verder te kijken dan de geschiedenis en de hedendaagse samenleving, de eigen gemeenschap, onder de loep te nemen en te onderzoeken op tekenen van xenofobie, antisemitisme en elke soort uitsluiting.
- **Internationale uitwisseling:** verschillende partners uit verschillende Europese landen zijn bij het project betrokken. Zo stimuleren we een internationale uitwisseling van ervaringen en een gedeelde herinneringscultuur.
- **Public awareness:** via een uitvoerige media-aandacht voor het project willen we het engagement van deze jongeren tonen aan de buitenwereld en de publieke opinie informeren over de waarden die we met het project uitdragen: democratie, respect, verdraagzaamheid, burgerzin.

3. Organisatoren

- Stichting Auschwitz, Huidevettersstraat 65, 1000 Brussel
- vzw Auschwitz in gedachtenis, Huidevettersstraat 65, 1000 Brussel
- Instituut voor Veteranen - Nationaal Instituut voor oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers, Regentlaan 45-46, 1000 Brussel.
- De Internationale Federatie van Verzetsstrijders (FIR), Franz Mehring Platz 1D 10243 Berlin.

4. Deelnemers

1000 leerlingen van de laatste graad van het middelbaar onderwijs in België¹ en Europa. Per deelnemende school zijn er 25 plaatsen voorzien, namelijk 23 leerlingen en 2 leraars.

- 700 Belgen
- 300 Europese jongeren (Duitse, Deense, Oostenrijkse, Tsjechische, Slovaakse, Hongaarse, Griekse, Spaanse en Italiaanse jongeren).

5. Reisdata

Van 5 tot 10 mei 2015. We zijn met de 1000 jongeren op 8 mei in Birkenau voor de herdenking van de Duitse overgave.

¹ De leerlingen worden gekozen uit de verschillende onderwijsnetten en -types van de 3 gemeenschappen ; er wordt tevens gelet op een zo gelijk mogelijke geografische verspreiding over de 10 provincies alsook het Gewest Brussel-Hoofdstad.

6. Programma van de reis: 6 dagen

Datum	Activiteit
5/5/2015 - 6/5/2015	Treinreis Brussel-Krakau
7/5/2015	Bezoek Auschwitz I Theatervoorstelling Kamp van Hotel Modern
8/5/2015	Bezoek Auschwitz-Birkenau Internationale herdenkingsplechtigheid Optreden Kroke
9/5/2015 - 10/5/2015	Bezoek Krakau Treinreis Krakau-Brussel

7. Overnachtingen en maaltijden

In Krakau logeren we volpension (dus overnachtingen en alle maaltijden inbegrepen).

8. Deelname in de kosten

De deelname in de kosten voor elke leerling bedraagt 250 €. Deze som dekt alle voorziene kosten gelieerd aan het programma: hotels, restaurants, transport, gidsen, inkom van de sites.

9. Pedagogische voorbereiding

Tijdens het jaar voorafgaand aan de reis nemen leraren en leerlingen deel aan een aantal voorbereidende pedagogische activiteiten:

- Bezoeken aan herinneringsplaatsen in België (bv.: Breendonk; Dossin)
- Bezoek aan de tentoonstelling '*Deportatie en Genocide*' van het Instituut voor Veteranen-NIOOO
- Pedagogische instrumenten en bibliotheek beschikbaar bij het Instituut en de Stichting.
- Opleidingsdag voor leerkrachten

10. Timing

- 09.05.2014 Inschrijving van de school
via de inschrijvingsmodule op www.treinder1000.be
- Mei 2014 Een selectiecomité, samengesteld uit medewerkers van het Instituut voor Veteranen-NIOOO en de vzw Auschwitz in Gedachtenis, beoordeelt de door de scholen ingezonden dossiers. Beide organisaties staan vanaf september in voor de pedagogische voorbereiding van de deelnemers.
- Juni 2014 Het comité maakt de geselecteerde scholen bekend.
Elke ingeschreven school wordt op de hoogte gebracht of ze al dan niet deelneemt aan de Trein der 1000.